Grupa A

Imię i nazwisko .....

Klasa .....

Zadanie 1

Podaj nazwę płaza przedstawionego na ilustracji. Następnie określ, do której grupy płazów on należy.

Zadanie 2

Oceń, czy poniższe informacje dotyczące znaczenia ryb w życiu człowieka są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub literę F – jeśli jest fałszywa.

1.	Służą do pozyskiwania tranu.	**P**	**F**
2.	Wykorzystuje się je do produkcji żelatyny.	**P**	**F**
3.	Dostarczają mięsa.	**P**	**F**
4.	Powodują szkody w uprawach roślin wodnych.	**P**	**F**

Zadanie 3

Podpisz płetwy, które oznaczono na rysunku numerami 1–4.

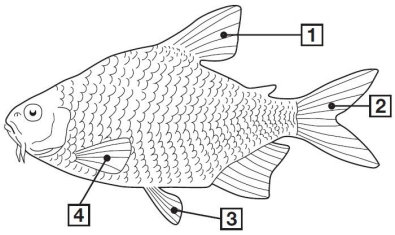

Zadanie **4**

Zaznacz zestaw, w którym wymieniono cechy charakterystyczne gadów.

A. Jajorodność, zmiennocieplność, zapłodnienie wewnętrzne.
B. Jajorodność, stałocieplność, zapłodnienie wewnętrzne.
C. Żyworodność, zmiennocieplność, zapłodnienie zewnętrzne.
D. Żyworodność, stałocieplność, zapłodnienie zewnętrzne.

Zadanie **5**

Rozpoznaj, które z wymienionych zwierząt są zaliczane do płazów, a które – do gadów. Wpisz we właściwych kolumnach tabeli nazwy wybrane spośród podanych.

salamandra plamista, zaskroniec zwyczajny, traszka grzebieniasta, jaszczurka zwinka, ropucha szara, kumak nizinny, żółw błotny, padalec zwyczajny

Przedstawiciele płazów	Przedstawiciele gadów

Zadanie **6**

Na rysunku przedstawiono budowę jaja gadów.

Podaj nazwę elementu oznaczonego na rysunku literą A. Następnie określ jego funkcję.

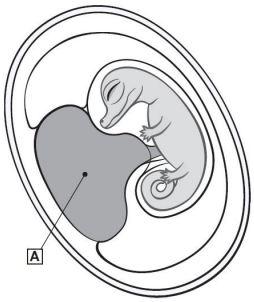

Zadanie **7**

Uszereguj opisy tak, aby poprawnie przedstawiały rozwój żaby. Wpisz w kratkach numery od 2 do 4.

☐ Z zapłodnionych jaj wylęgają się larwy, które do poruszania się używają ogona zakończonego płetwą.

☐ Młode żaby rozpoczynają życie na lądzie w pobliżu zbiornika wodnego.

☐ Kijanki przechodzą przeobrażenie. To oznacza, że m.in. zanikają im skrzela i ogon, a wyrastają kończyny.

1. Samica składa jaja do wody, a samiec polewa je płynem zawierającym plemniki.

Zadanie **8**

W tabeli porównano wybrane cechy płazów i gadów.

Wpisz we właściwych komórkach określenia wybrane spośród podanych w tabeli.
Uwaga: niektóre cechy mogą występować zarówno u płazów, jak i u gadów.

Cecha	Płazy	Gady
Środowisko życia (*woda* / *ląd*)		
Narząd wymiany gazowej (*płuca* / *skóra*)		
Rodzaj zapłodnienia (*zewnętrzne* / *wewnętrzne*)		
Miejsce składania jaj (*woda* / *ląd*)		
Występowanie larwy w rozwoju (*tak* / *nie*)		

Zadanie **9**

Zaznacz nazwę gatunku, którego dotyczy poniższy opis.

Ten gad występuje w Polsce. Nie składa jaj, ale rodzi żywe potomstwo.
A. Jaszczurka zwinka.
B. Jaszczurka żyworodna.
C. Gniewosz plamisty.
D. Żółw błotny.

Zadanie **10**

Oceń, czy poniższe informacje dotyczące gadów są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub literę F – jeśli jest fałszywa.

1.	Jad węży jest wykorzystywany do produkcji leków.	**P**	**F**
2.	W niektórych krajach mięso gadów stanowi pokarm dla ludzi.	**P**	**F**
3.	Są wskaźnikami stanu czystości środowiska.	**P**	**F**
4.	Żywią się zwierzętami niszczącymi uprawy roślin.	**P**	**F**

Zadanie **11**

Wyjaśnij, dlaczego jaja gadów – w przeciwieństwie do jaj płazów – mogą rozwijać się na lądzie.

Zadanie **12**

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

W Polsce nie występują
A. jaszczurki. **B.** krokodyle. **C.** węże. **D.** żółwie.

Zadanie **13**

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Jedynym żyjącym w Polsce jadowitym gadem jest
A. wąż Eskulapa.
B. zaskroniec zwyczajny.
C. gniewosz plamisty.
D. żmija zygzakowata.

Zadanie **14**

Wyjaśnij, na czym polega różnica między zapłodnieniem wewnętrznym a zapłodnieniem zewnętrznym.

Zadanie **15**

Przyporządkuj elementom jaja gadów (A–C) opisy wybrane spośród podanych (1–4).

A. Owodnia.
B. Omocznia.
C. Kosmówka.

1. Stanowi źródło substancji zapasowych.
2. Uczestniczy w wymianie gazowej.
3. Gromadzi szkodliwe i niepotrzebne substancje.
4. Zawiera płyn, w którym jest zanurzony organizm.

A. ..... B. ..... C. .....

Zadanie **16**

Wyjaśnij, dlaczego gady chętnie wygrzewają się na słońcu.

Zadanie **17**

Zaznacz nazwę grupy płazów bezogonowych, których dotyczy poniższy opis.

Te płazy mają na brzusznej stronie ciała pomarańczowe, czerwone lub żółte ubarwienie plamy, które odsłaniają w sytuacji zagrożenia. Na ich grzbiecie występują brodawki zawierające gruczoły jadowe.

A. Ropuchy. **B.** Kumaki. **C.** Grzebiuszki. **D.** Rzekotki.

Zadanie **18**

Podkreśl zdanie, w którym błędnie scharakteryzowano płazy.

A. Większość płazów to zwierzęta dwuśrodowiskowe.
B. Temperatura ich ciała zależy od temperatury otoczenia.
C. Występują na wszystkich kontynentach.
D. W niskich temperaturach przechodzą w stan odrętwienia.

Zadanie **19**

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Okres rozmnażania ryb nazywamy
A. ikrą. **B.** zapłodnieniem. **C.** skrzekiem. **D.** tarłem.

Zadanie **20**

Skreśl zbędne wyrazy tak, aby zdania zawierały prawdziwe informacje.

Większość ryb to zwierzęta *jajorodne* / *żyworodne*. Samice składają *skrzek* / *ikrę* na dnie zbiornika. Następnie samiec polewa złożone jaja mleczem. W ten sposób dochodzi do zapłodnienia *wewnętrznego* / *zewnętrznego*.

Zadanie **21**

Podaj dwa przystosowania żarłacza białego do drapieżnego trybu życia.

Zadanie **22**

Która z cech budowy ryby nie wpływa na zmniejszenie oporu wody podczas pływania?

Zaznacz poprawną odpowiedź.

A. Śluz pokrywający łuski.
B. Sztywne połączenie głowy z tułowiem.
C. Ruchome pokrywy skrzelowe.
D. Łuski pokrywające ciało.